

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴԱՐԱԴԱՏՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ՄԵԿՆԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ
ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴԱՐԱԴԱՏՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ՔՐԵԱԿԱՏԱՐՈՂԱԿԱՆ ՀԻՄՆԱՐԿՆԵՐՈՒՄ ԵՎ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐՈՒՄ
ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ ՎԵՐԱՀՍԿՈՂՈՒԹՅՈՒՆ ԻՐԱԿԱՆԱՑՆՈՂ ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ ԴԻՏՈՐԴՆԵՐԻ ԽՄԲԻ 2005ԹՎԱԿԱՆԻ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ
ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ**

Հայաստանի Հանրապետության արդարադատության նախարարության քրեակատարողական հիմնարկներում և մարմիններում հասարակական վերահսկողություն իրականացնող հասարակական դիտորդների խմբի 2005թ-ի գործունեության հաշվետվությունը քննարկվել է Հայաստանի Հանրապետության արդարադատության նախարարությունում: Հաշվետվությունում նշված հարցերի վերաբերյալ ստորև ներկայացվում են ՀՀ արդարադատության նախարարության մեկնաբանությունները: Մեկնաբանությունները տրված են հիմնականում տարակարծիք հարցերի առնչությամբ:

<p align="center">ԽՄԲԻ ԴԻՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ «ԵՐԵՎԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ» ՔՐԵԱԿԱՏԱՐՈՂԱԿԱՆ ՀԻՄՆԱՐԿԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ</p>	<p align="center">ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴԱՐԱԴԱՏՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ՔՐԵԱԿԱՏԱՐՈՂԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹՅԱՆ ՄԵԿՆԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ</p>
<p><input type="checkbox"/> Խցերում տեղադրել վարդակներ, ինչը թույլ կտա կալանավորվածներին հրաժարվել վնասակար չոր սպիրտ այրելու անհրաժեշտությունից ու նաև ստեղծել հեռուստացույցներ և ռադիոընդունիչներ ունենալու հնարավորություն:</p> <p><input type="checkbox"/> Ինչպես բոլոր ՔԿՀ-ներում, այս հիմնարկում ևս տեղադրել քարտային հեռախոս:</p>	<p><input type="checkbox"/> Հիմնարկի խցերում տեղադրվել են վարդակներ և հեռուստացույցներ:</p> <p><input type="checkbox"/> Քարտային հեռախոս տեղադրելու համար կատարվում են աշխատանքներ:</p> <p><input type="checkbox"/> Կալանավորված անձանց արգելված չէ ստանալ իրենց</p>

<ul style="list-style-type: none"> <input type="checkbox"/> Թույլ տալ կալանավորներին ստանալ իրենց նախընտրած մամուլը: <input type="checkbox"/> Խցերում մեկուսացնել զուգարանները: <input type="checkbox"/> Լողարանում ավելացնել ցնցուղների քանակը: 	<p>Նախընտրած մամուլը:</p> <ul style="list-style-type: none"> <input type="checkbox"/> Խցերում զուգարանները մեկուսացնելու համար կատարվել է նախահաշվարկ, որին կհաջորդեն շինարարական աշխատանքները: <p>Լողարանում ցնցուղների քանակը ավելացվել է:</p>
---	---

ԽՍԲԻ ԴԻՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ «ՆՈՒԲԱՐԱՇԵՆ» ՔՐԵԱԿԱՏԱՐՈՂԱԿԱՆ ՀԻՄՆԱՐԿԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ	ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴԱՐԱԴԱՏՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ՔՐԵԱԿԱՏԱՐՈՂԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹՅԱՆ ՄԵԿՆԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ
<ul style="list-style-type: none"> <input type="checkbox"/> Հիմնարկում չի պահպանվում նախատեսված օրական մեկ ժամյա զբոսանքը: <input type="checkbox"/> Արձանագրվել են դեպքեր, երբ ազատագրկվածների կողմից ուղարկված նամակները չեն հասել հասցեատերերին: Մերժվել են լրագրողների հետ հանդիպելու նրանց պահանջները: <input type="checkbox"/> Կարանտինային խցերի կալանավորվածները ապահովված չեն անկողնային սպիտակեղենով: 	<p><input type="checkbox"/> Ընդունելի է: Ներկայումս անձնակազմի սակավության պատճառով, անհնարին է հիմնարկում պահվող բոլոր կալանավորված անձանց ամենօրյա զբոսանք տրամադրել: Առավելագույն հնարավորությունները օգտագործվում են կալանավորված անձանց զբոսանքի իրավունքը ապահովելու համար: Մոտ ապագայում խնդիրն ամբողջությամբ լուծված կլինի:</p> <ul style="list-style-type: none"> <input type="checkbox"/> Հիմնավոր չէ, նման դեպքեր չեն արձանագրվել: <input type="checkbox"/> Պատասխանատու ծառայություններին հանձնարարվել է կարճ ժամանակահատվածում լուծել կարանտինային բաժանմունքում պահվող անձանց անկողնային սպիտակեղենով ապահովելու հարցը: Խնդիրը լուծված է:

□ Ջրոսահրապարակներում չկա սպորտով զբաղվելու հնարավորություն:

□ 2005-ի ընթացքում Խումբը մի շարք ահազանգեր է ստացել հիմնարկի վարչակազմի կողմից ազատազրկվածների նկատմամբ կիրառվող բռնությունների վերաբերյալ: Դրանց ուսումնասիրության ոչ լիարժեք լինելը լուրջ մտահոգության տեղիք է տալիս:

Առաջարկություններ

1. Ապահովել կալանավորների օրական մեկ ժամյա զբոսանքը:
2. Կարանտինում պահվող կալանավորվածներին ապահովել անկողնային սպիտակեղենով:
3. Բարելավել սննդի որակը:
4. Ապահովել նամակագրության իրավունքն ու գաղտնիությունը:

□ Ջրոսահրապարակների չափերի փոքր լինելու պատճառով կալանավորվածները չեն կարողանում զբաղվել սպորտային խաղերով: Սակայն զբոսահրապարակներում տեղադրվում են մարզասարքեր:

□ Խմբի կողմից նշված «խոշտանգումների փաստերի» վերաբերյալ քրեակատարողական վարչությունը ժամանակին իր մեկնաբանությունները ներկայացրել է: Բոլոր վիճահարույց դեպքերով նշանակվել են համապատասխան ծառայողական քննություններ, որոնք իրականացվել են օբյեկտիվ և պատշաճ մակարդակով:

Առաջարկությունների վերաբերյալ

1. Միջոցներ են ձեռնարկվում առավելագույնս ապահովելու ուղղությամբ:
2. Պատասխանատու ծառայություններին հանձնարարվել է կարճ ժամանակահատվածում լուծել կարանտինային բաժանմունքում պահվող անձանց անկողնային սպիտակեղենով ապահովելու հարցը:
3. Ներկայումս ձեռնարկվում են առավելագույն միջոցները սննդի որակը բարելավելու ուղղությամբ:
4. Կալանավորված անձանց և դատապարտյալների նամակագրության իրավունքն ու գաղտնիությունը ապահովված է:

ԽՄԲԻ ԴԻՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ «ԳՅՈՒՄՐԻ»

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴԱՐԱԴԱՏՈՒԹՅԱՆ

ՔՐԵԱԿԱՏԱՐՈՂԱԿԱՆ ՀԻՄՆԱՐԿԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ	ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ՔՐԵԱԿԱՏԱՐՈՂԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹՅԱՆ ՄԵԿՆԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ
<p><input type="checkbox"/> Տեղանքը առատ է ստորգետնյա ջրերով, ինչի պատճառով հիմնարկում կատարվող շինարարական աշխատանքները անարդյունավետ են:</p> <p><input type="checkbox"/> Հիվանդներին ճիշտ ժամին և ճիշտ քանակով դեղամիջոցներ չապահովելու արդյունքում առողջանալու հավանականությունը խիստ ցածր կլինի:</p> <p><input type="checkbox"/> Հիմնարկում տեսակցության սենյակը շատ փոքր է: Տեսակցությունների համար անհրաժեշտ է հատկացնել այլ տարածք:</p> <p><input type="checkbox"/> Խցերում ռադիոցանցը չէր գործում:</p>	<p><input type="checkbox"/> Հիմնարկի ստորգետնյա ջրերի հեռացման համար համապատասխան համաձայնություն էր ձեռք բերվել «Կարմիր Խաչ» միջազգային կազմակերպության հետ, սակայն կատարված ուսումնասիրությունների արդյունքում պարզ է դարձել, որ նմանօրինակ աշխատանքներն անարդյունավետ կլինեն: Այդ իսկ պատճառով խնդիր է դրվել ապագայում հրաժարվել հիմնարկի առկա շինությունից: Վերոհիշյալից ելնելով, կապիտալ շինարարական աշխատանքներ չեն իրականացվում:</p> <p><input type="checkbox"/> Խմբի այցելության պահին հիմնարկում հաշվառման մեջ են եղել թոքախտից բուժված երեք դատապարտյալներ, որոնք գտնվել են բժշկի ամենօրյա հսկողության տակ: Հիվանդության սրացում այդ դատապարտյալների մոտ չի նկատվել: Հիմնարկն ապահովված է տուբերկուլյոզի և ընդհանուր պրոֆիլի հիվանդությունների բուժման համար անհրաժեշտ դեղորայքով:</p> <p><input type="checkbox"/> Կարճատև տեսակցությունների սենյակը հնարավորինս մեծացվել է: Ստեղծվել է երկարատև տեսակցությունների սենյակ՝ սանհանգույցով, ննջասենյակով և խոհանոցով: Սակայն անընդհատ խոնավության պատճառով այն կորցրել է իր տեսքը և վերանորոգման կարիք ունի:</p> <p><input type="checkbox"/> Բոլոր խցերը ռադիոֆիկացնելու նպատակով</p>

<p>Առաջարկություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Լուծել հիմնարկի դրենաժային համակարգի կառուցման հարցը: 2. Տեսակցությունների համար հատկացնել նոր սենյակ: 3. Խցերն ապահովել ռադիոյով: 	<p>աշխատանքներ են իրականացվում Գյումրիի տարբեր բարեգործական կազմակերպությունների հետ համաձայնություններ ձեռք բերելու ուղղությամբ:</p> <p>Առաջարկությունների վերաբերյալ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Քանի որ ապագայում նախատեսվում է լուծարել «Գյումրի» քրեակատարողական հիմնարկը, այնտեղ շինարարական աշխատանքների իրականացումը կլինի ոչ արդյունավետ: 2. Առաջիկայում հիմնարկի լուծարման պատճառով նպատակահարմար չէ: 3. Ձեռնարկվում են միջոցներ:
<p align="center">ԽՄԲԻ ԴԻՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ «ԱԲՈՎՅԱՆ» ՔՐԵԱԿԱՏԱՐՈՂԱԿԱՆ ՀԻՄՆԱՐԿԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ</p>	<p align="center">ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴԱՐԱԴԱՏՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ՔՐԵԱԿԱՏԱՐՈՂԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹՅԱՆ ՄԵԿՆԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ</p>
<p><input type="checkbox"/> Առաջին հարկի խցերը չափազանց խոնավ են, և այնտեղ կալանավորվածներ պահելը ցանկալի չէ: Խցային պայմանները հեռու են բարվոք լինելուց: Չի պահպանվում մեկ անձի համար 4 քմ. տարածքի չափաբաժինը: Խցերում ջրատար համակարգը ծայրաստիճան մաշված է: Խցերի պատուհանների ճաղավանդակները այնպես են տեղադրված, որի պատճառով կալանավորվածները չեն կարողանում բացել պատուհանները: Մեկ զբոսահրապարակի պայմաններում չի կարող ապահովվել օրենքի պահանջները:</p>	<p><input type="checkbox"/> Դիտողությունները ընդունելի են: Հիմնարկի կալանավորվածներին պահելու վայրի (ԿՊՎ) մասնաշենքը գտնվում է վթարային վիճակում: Մասնաշենքի վերանորոգումը նպատակահարմար չէ, անհրաժեշտ է նորը կառուցել՝ համապատասխան չափանիշներով, որը հնարավորություն կստեղծի ապահովել կալանավորվածների զբոսանքը, խցերի օդափոխությունը, ջրամատակարարումը և սանհանգույցների նորմալ շահագործումը: ԿՊՎ-ի մասնաշենքի 2-րդ հարկում ավելի մեծ թվով կալանավորվածներ են պահվում, իսկ 1-ին</p>

□ Գիշերային ժամերին խցերում հոսանքը անջատվում է, ինչի հետևանքով կալանավորվածները մրսում են:

□ Վարչակազմը նախաձեռնություն չի ցուցաբերում կանանց լոգանքն ավելի հաճախ կազմակերպելու ուղղությամբ: Հիմնարկը պետության կողմից կանանց համար նախատեսված հիգիենիկ պարագաներ չի ստանում:

□ Տեսակցության սենյակները վերանորոգման կարիք ունեն: Սենյակներում վարդակներ չկան: Հանձնուքի փոխանցման և տեսակցությունների տրամադրման կարգի վերաբերյալ փաստաթղթեր փակցված չեն:

□ Խմբի այցելություններից մեկի ժամանակ գրանցվել է դեպք, երբ մի քաղաքացու՝ իր մանկահասակ երեխայի հետ հանձնուք փոխանցելու համար երկար ժամանակ հերթում սպասելուց հետո հայտարարել են, որ աշխատանքային ժամն ավարտվել է և հանձնուքներ այլևս չեն ընդունվում:

Առաջարկություններ

1. Առաջնահերթության կարգով վերանորոգել կալանավորվածներին պահելու մասնաշենքը:

հարկը չի կարող ընդհանրապես չօգտագործվել՝ հատուկ քանակակազմի թվի աճի պատճառով: Համեմատական առումով խոնավ խցերի օգտագործումը դադարեցված է:

□ Էլեկտրաէներգիայի մատակարարումը բոլոր խցերում կատարվում է շուրջօրյա:

□ Առաջիկայում կստեղծվեն լրացուցիչ հնարավորություններ կանանց լոգանք ընդունելու հաճախականությունն ապահովելու ուղղությամբ:

□ Ընդունելի է: Երկարատև տեսակցության սենյակներ, ինչպես նաև տեսակցության եկած անձանց համար սպասասրահ կարելի է կառուցել միայն համապատասխան ֆինանսական միջոցների առկայության դեպքում: Սենյակներում տեղադրվել են վարդակները, փակցվել են տեսակցությունների տրամադրման, հանձնուքների փոխանցման կարգի և այլ հրահանգների վերաբերյալ փաստաթղթերը:

□ Այս փաստը իրականությանը չի համապատասխանում, ավելին՝ տեսակցության եկած անձանց նկատմամբ մշտապես ցուցաբերվել է մարդասիրական վերաբերմունք:

Առաջարկությունների վերաբերյալ

1. Մասնաշենքի վերանորոգելը նպատակահարմար չէ, անհրաժեշտ է նորը կառուցել: Միջոցներ են ձեռնարկվում հնարավորինս բարելավելու ուղղությամբ:

2. Հաշվի առնելով այն, որ խցերի ջեռուցումը կատարվում է էլեկտրական սարքերի միջոցով, բացառել հոսանքի անջատումները:

3. Կանանց համար ավելացնել լոգանք ընդունելու հնարավորությունները:

4. Կանանց ապահովել հիգիենիկ պարագաներով:

5. Հարազատների համար ստեղծել սպասասրահ, որտեղ պետք է փակցված լինեն անհրաժեշտ փաստաթղթերը:

6. Վերանորոգել տեսակցության սենյակները: Մոտակայքում կառուցել զուգարան, որից կալանավորվածները և նրանց հարազատները կարողանան ազատորեն օգտվել:

7. Ավելացնել զբոսահրապարակների քանակը:

8. Դադարեցնել առաջին հարկի խցերի օգտագործումը:

2. Էլեկտրաէներգիայի մատակարարումը բոլոր խցերում կատարվում է շուրջօրյա:

3. Առաջիկայում կստեղծվեն լրացուցիչ հնարավորություններ կանանց լոգանք ընդունելու հաճախականությունն ապահովելու ուղղությամբ:

4. Կանանց հիգիենիկ պարագաներ ձեռք բերելու ուղղությամբ արդեն իսկ ձեռնարկվել են միջոցներ, 2006-ի երկրորդ կիսամյակի ընթացքում դրանք կտրամադրվեն կին դատապարտյալներին:

5. Սպասասրահ հնարավոր է կառուցել միայն համապատասխան ֆինանսական միջոցների առկայության դեպքում: Սենյակներում, փակցվել են տեսակցությունների տրամադրման, հանձնուքների փոխանցման կարգի և այլ հրահանգների վերաբերյալ փաստաթղթերը:

6. Տեսակցության մեկ սենյակ վերանորոգվել է, մյուս սենյակները՝ մասնակիորեն, տեղադրվել են բացակա վարդակները: Համապատասխան ֆինանսական միջոցների առկայության դեպքում տեսակցության սենյակների մոտակայքում կկառուցվի նաև սանհանգույց:

7. Ընդունելի է, սակայն ներկա շենքային պայմանները թույլ չեն տալիս ավելացնել զբոսահրապարակների քանակը:

8. Առաջին հարկը չի կարող ընդհանրապես չօգտագործվել՝ հատուկ քանակակազմի թվի աճի պատճառով, իսկ համեմատական առումով խոնավ խցերի օգտագործումը

	դադարեցված է:
<p align="center">ԽՄԲԻ ԴԻՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ «ՎԱՆԱԶՈՐ» ՔՐԵԱԿԱՏԱՐՈՂԱԿԱՆ ՀԻՄՆԱՐԿԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ</p>	<p align="center">ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴԱՐԱԴԱՏՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ՔՐԵԱԿԱՏԱՐՈՂԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹՅԱՆ ՄԵԿՆԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ</p>
<p><input type="checkbox"/> Նման պայմաններում մարդկանց պահելը կարելի է որակել որպես անմարդկային վերաբերմունքի դրսևորում:</p> <p><input type="checkbox"/> Հիմնարկում ներքին ռադիոցանց գոյություն չունի:</p> <p><input type="checkbox"/> Պատժախցում և մոլեգնախցում փակցված չէր կալանավորված անձանց և դատապարտյալների իրավունքների և պարտականությունների մասին թերթիկը:</p>	<p>2005-ի ընթացքում սկսվել է ՀՀ ԱՆ «Վանաձոր» քրեակատարողական հիմնարկի նոր շենքի կառուցումը և ըստ պայմանագրի մինչև 2006-ի դեկտեմբեր ամիսը այն շահագործման կհանձնվի:</p> <p><input type="checkbox"/> Հիմնարկում ներքին ռադիոցանց գոյություն ունի, սակայն Վանաձորի քաղաքային ռադիոցանցը երկար ժամանակ է չի գործում: Միջոցներ են ձեռնարկվում էլեկտրական ռադիոընդունիչներ ձեռք բերելու ուղղությամբ:</p> <p><input type="checkbox"/> Պատժախցերում և մոլեգնախցում կալանավորված անձանց իրավունքների և պարտականությունների մասին թերթիկի փակցնելը օրենսդրությամբ նախատեսված չէ:</p>
<p align="center">ԽՄԲԻ ԴԻՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ «ՎԱՐԴԱՇԵՆ» ՔՐԵԱԿԱՏԱՐՈՂԱԿԱՆ ՀԻՄՆԱՐԿԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ</p>	<p align="center">ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴԱՐԱԴԱՏՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ՔՐԵԱԿԱՏԱՐՈՂԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹՅԱՆ ՄԵԿՆԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ</p>
<p><input type="checkbox"/> Ներկայացվել են հիմնարկում կատարված ուսումնասիրությունների արդյունքները: Դիտողություններ</p>	

<p>չկան:</p>	
<p>ԽՄԲԻ ԴԻՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ «ԳՈՐԻՍ» ՔՐԵԱԿԱՏԱՐՈՂԱԿԱՆ ՀԻՄՆԱՐԿԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ</p>	<p>ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴԱՐԱԴԱՏՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ՔՐԵԱԿԱՏԱՐՈՂԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹՅԱՆ ՄԵԿՆԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ</p>
<ul style="list-style-type: none"> <input type="checkbox"/> Խցերի մի մասը անմխիթար վիճակում է, ջրատար խողովակները խիստ հնացած: <input type="checkbox"/> Խցերում զուգարանները մեկուսացված չեն: Կալանավորվածները բողոքում էին փայտոջիլների առկայությունից: <input type="checkbox"/> Էլեկտրական հոսանքը տրվում էր սահմանափակ գրաֆիկով: <input type="checkbox"/> Պատժախցերի չափերը չեն համապատասխանում միջազգային չափանիշներին: <input type="checkbox"/> Կալանավորվածներն իրենց իրավունքների մասին տեղեկացված չեն: <input type="checkbox"/> Հիմնարկում դատապարտյալների բարոյահոգեբանական վիճակը ընդհանուր առմամբ ծանր է: Դատապարտյալները 	<ul style="list-style-type: none"> <input type="checkbox"/> Բոլոր դիտողությունները ընդունելի են: Բնակելի գոտին, բոլոր խցերը (բացառությամբ ցմահ ազատազրկման դատապարտված անձանց խցերից), առաջին հարկի բաղնիքը ընդհանուր շին. վերանորոգման կարիք ունեն: <input type="checkbox"/> Հնարավորության դեպքում կփոխվեն նաև ջրատար խողովակները և կմեկուսացվեն զուգարանները: Խցերում պարբերաբար իրականացվում են միջատների դեմ ախտահանիչ միջոցառումներ: <input type="checkbox"/> Էլ. էներգիայի սահմանափակ քանակը ավելացնելու դեպքում կապահովվի շուրջօրյա էլ. մատակարարում: <input type="checkbox"/> Ընդունելի է, սակայն պատժախցերը չօգտագործելն առայժմ հնարավոր չէ: Կարանտինային խուցը փոխվել է: <input type="checkbox"/> Կալանավորված անձանց և դատապարտյալներին հիմնարկ ընդունելուց անմիջապես հետո տեղեկացվում են իրենց իրավունքների և պարտականությունների մասին, որի վերաբերյալ կազմվում է տեղեկանք և կցվում նրանց անձնական գործին: <input type="checkbox"/> Հնարավորության դեպքում բնակելի գոտու երկրորդ հարկում գտնվող չօգտագործվող տարածքը կարելի է

<p>չունեն սպորտային խաղերով զբաղվելու հնարավորություն:</p> <p>Առաջարկություններ</p> <p><input type="checkbox"/> Ջեռուցման համակարգը միացնել՝ ելնելով խցերում անհրաժեշտ ջերմաստիճան ապահովելու անհրաժեշտությունից:</p> <p><input type="checkbox"/> Պատժախցերն այլևս չօգտագործել:</p>	<p>վերափոխել և օգտագործել որպես մարզահրապարակ:</p> <p>Առաջարկությունների վերաբերյալ</p> <p><input type="checkbox"/> Անհրաժեշտ ջերմաստիճան ապահովելու անհրաժեշտության դեպքում ջեռուցման համակարգը կմիացվի:</p> <p>Պատժախցերը չօգտագործելն առայժմ հնարավոր չէ:</p>
--	---

<p>ԽՄԲԻ ԴԻՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ՔՐԵԱԿԱՏԱՐՈՂԱԿԱՆ ՀԻՄՆԱՐԿՆԵՐՈՒՄ ՍՆՆԴԻ ՎԻՃԱԿԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ</p>	<p>ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴԱՐԱԴԱՏՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ՔՐԵԱԿԱՏԱՐՈՂԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹՅԱՆ ՄԵԿՆԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ</p>
---	---

<p><input type="checkbox"/> Համապատասխան բյուջետային միջոցները անմիջապես հիմնարկներին հատկացնելով՝ հնարավոր կլինե՞ր արդյունավետ վերահսկել և՛ սննդի որակը, և՛ տեսականին:</p> <p><input type="checkbox"/> Բացառությամբ 1-2 հիմնարկների, սնունդն անբավարար է:</p>	<p><input type="checkbox"/> Սննդամթերքի ձեռք բերումը իրականացվում է «Պետական գնումների մասին» ՀՀ օրենքի համաձայն: Հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ սննդամթերք ձեռք բերելու համար տարվա ընթացքում իրականացվում է գնման մրցույթ և կնքվում է մատակարարման պայմանագիր, հնարավոր չէ նաև նախօրոք ստույգ ճշտել, թե տարվա ընթացքում ինչ թվաքանակ կունենա տվյալ հիմնարկը: Այդ իսկ պատճառով սննդամթերքը ձեռք է բերվում կենտրոնացված կարգով, բաշխումը կատարվում է ամսական՝ խուսափելով լրացուցիչ կուտակումներից:</p> <p><input type="checkbox"/> Բոլոր քրեակատարողական հիմնարկներում սննդի բաշխումը կատարվում է ելնելով դատապարտված և կալանավորված անձանց քանակից և ՀՀ կառավարության 2003թ. ապրիլի 10-ի N 413-Ն որոշման հիման վրա:</p>
--	--

- Խոհանոցներում չկան սառնարաններ:
- Ոչ բոլոր հիմնարկներն են դիետիկ սննդով ապահովում այն ազատազրկվածներին, ովքեր ունեն դրա կարիքը
- «Գորիս» և «Նուբարաշեն» ՔԿ հիմնարկներից ստացվել է տեղեկատվություն այն մասին, որ ազատազրկվածներին զրկում են ճաշից որպես տույժի միջոց:
- «Նուբարաշեն» ՔԿ հիմնարկում ցածր է հացի որակը:

- Քրեակատարողական վարչության կողմից բոլոր քրեակատարողական հիմնարկների բուժ.աշխատողներին տրված է ցուցում կատարելու ամենօրյա պատրաստման ճաշերի համտես, վերցնելով նմուշ և պահպանելով 24 ժամ, ինչը մշտապես վերահսկվում է ՔԿ վարչության կողմից:
- Ոչ լիարժեք ֆինանսավորման պատճառով խոհանոցային սարքավորումների նորացումը կատարվում է մաս-մաս:
- Համաձայն ՀՀ կառավարության 2003թ. ապրիլի 10-ի N 413-Ն որոշման հավելված 1-ի հիման վրա հիվանդ դատապարտված և կալանավորված անձանց տրվում է հավելյալ սննդի չափաբաժիններ: Դիետիկ սննդի կազմակերպումն իրականացվում է սննդի նշված չափաբաժինների (այդ թվում՝ հավելյալ սննդի) սահմաններում, որի արդյունավետության բարձրացման նպատակով տրվել են համապատասխան ցուցումներ:
- Ինչ վերաբերվում է «Գորիս» և «Նուբարաշեն» քրեակատարողական հիմնարկներում որպես (պատիժ) տույժ՝ սննդից զրկելու դեպքերին, քրեակատարողական ծառայությունում նման փաստեր չեն արձանագրվել և այն իրականությանը չի համապատասխանում:
- Քրեակատարողական վարչությունը ձեռնարկում է շարունակական միջոցներ դատապարտված և կալանավորված անձանց հատկացվող հացի որակի բարձրացման ուղղությամբ:

<p align="center">ԽՄԲԻ ԴԻՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ՔՐԵԱԿԱՏԱՐՈՂԱԿԱՆ ՀԻՄՆԱՐԿՆԵՐՈՒՄ ԲՈՒԺՄՊԱՍԱՐԿՍԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ</p>	<p align="center">ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴԱՐԱԴԱՏՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ՔՐԵԱԿԱՏԱՐՈՂԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹՅԱՆ ՄԵԿՆԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ</p>
<ul style="list-style-type: none"> □ Հիմնարկները համալրված չեն անհրաժեշտ մասնագետներով, սարքավորումներով և դեղորայքով: □ Բացի «Նուբարաշեն» հիմնարկից, մնացած հիմնարկներում չկան աշխատանքային վիճակում գտնվող ֆլյուորոգրաֆիայի սարքավորումներ: □ Առավել մեծ է հոգեբույժի կարիքը «Գորիս» քԿ հիմնարկում, ուր դատապարտյալները պահվում են բանտային ռեժիմում: □ Ատամնաբուժական սարքավորումները հնամաշ են, և գործնականում հնարավոր չէ բուժում իրականացնել: □ Դեղորայքի մատակարարումը բացարձակապես իրեն չի արդարացնում: Անհրաժեշտ է գումար տրամադրել 	<ul style="list-style-type: none"> □ Քրեակատարողական հիմնարկներում անհրաժեշտ բժշկական մասնագետներով համալրման գործընթացը շարունակվում է: Անհրաժեշտ բժշկական սարքավորումների ձեռքբերման նպատակով տրված է համապատասխան հայտ: Ներկայումս դեղորայքի տեսականին և քանակը բավարար է: □ Բացի տուբերկուլյոզի հայտնաբերման ֆլյուորոգրաֆիական մեթոդից, Տուբերկուլյոզի դեմ պայքարի ազգային ծրագրով, որի մասն է կազմում քրեակատարողական ծառայության հատվածը, իրականացվում են խորխի հետազոտություններ, որոնք միջազգային չափանիշներով ընդունված և արդյունավետ միջոց են հանդիսանում (DOTS ծրագիր) տվյալ հարցում: □ Իրականացվում են աշխատանքներ հոգեբույժ մասնագետներին քԿ ծառայությունում ներգրավելու ուղղությամբ՝ անկախ հիմնարկի տեսակից: □ 2006-ի սարքավորումների ձեռքբերման հայտով նախատեսված են 2 ստոմատոլոգիական սարքավորումներ իրենց գործիքներով: □ «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի համաձայն դեղորայքի ձեռքբերման պարբերականությունը իրականացվում է մրցույթի

հիմնարկներին կամ պետք է լինի դեղատների ցանց, որից հիմնարկները կկարողանան անկանխիկ գնումներ կատարել:

□ Արդյունավետ չի գործում «Ձերբակալված և կալանավորված անձանց պահելու մասին» ՀՀ օրենքի 21-րդ հոդվածի պահանջը, որը կապված է բյուրոկրատական քաշքշուկների հետ:

□ Բժշկական քննությունը անցկացվում է ոչ բժշկական անձնակազմի ներկայացուցիչների մասնակցությամբ:

□ Շատ դեպքերում ազատագրվածները տեղեկացված չեն, որ ՔԿ հիմնարկ մուտք գործելուն պես պետք է ենթարկվեն բուժզննության:

□ Առողջապահության նախարարության ավելի շատ ներգրավումն այս ոլորտում շատ օգտակար կլինի:

պայմանագրի հիման վրա: ՔԿ հիմնարկների բժշկական ստորաբաժանումների դեղորայքի բաշխումն իրականացվում է քրեակատարողական ծառայության դեղերի և բժշկական պարագաների բաշխիչ կենտրոնի միջոցով, որը գործում է «Դատապարտյալների հիվանդանոց» հիմնարկում:

□ Անհրաժեշտության դեպքում կալանավորված անձինք և դատապարտյալները պետ.պատվերի շրջանակներում ստանում են անվճար բուժօգնություն առողջապահական մարմինների բուժական հիմնարկներից:

□ Յուրաքանչյուր վնասվածք նկարագրվում է բուժանձնակազմի ներկայացուցչի կողմից:

□ Քրեակատարողական հիմնարկ մուտք գործելուն պես բոլոր կալանավորված անձինք և դատապարտյալները ենթարկվում են բժշկական զննության, միաժամանակ տեղեկացվելով այդ մասին:

□ Առողջապահության նախարարության շատ առաջատար մասնագետներ արդեն իսկ ներգրավված են քրեակատարողական ծառայության բժշկական ոլորտում: Հարցն արդեն իսկ կարգավորված է ՀՀ կառավարության 2006թ. մայիսի 26-ի «Կալանավորված անձանց և դատապարտյալների բուժսանիտարական և բուժկանխարգելիչ օգնությունը կազմակերպելու, առողջապահական մարմինների բուժական հիմնարկներից օգտվելու և այդ նպատակով դրանց բժշկական անձնակազմին ներգրավելու կարգը հաստատելու մասին» թիվ

Առաջարկություններ

- Հիմնարկները համալրել անհրաժեշտ բուժսարքավորումներով, հատկապես ֆլյուորոգրաֆիկ և ատամնաբուժական սարքերով:

- Դեղորայքի համար նախատեսված գումարը տրամադրել ուղղակի հիմնարկներին:

- Կանոնակարգել և պարզեցնել անհրաժեշտության դեպքում հիվանդ կալանավորներին քաղաքացիական բուժհաստատություն տեղափոխելու հարցը:

- Քաղաքացիական բուժհաստատությունների հետ պայմանագրեր կնքել, անհրաժեշտության դեպքում բժիշկ-մասնագետների այցելություններ հիմնարկներ կազմակերպելու նպատակով:

- Համակարգում բուժսպասարկումն արդյունավետ դարձնելու նպատակով ՔԿ ծառայության բուժօռնությունը փոխանցել առողջապահության նախարարության

825-Ն որոշմամբ:

Առաջարկությունների վերաբերյալ.

- Ֆինանսական միջոցների առկայությանը համապատասխան ՔԿՀ-ները աստիճանաբար համալրվում են անհրաժեշտ բուժսարքավորումներով: Միջոցներ են ձեռնարկվում նաև արտաբյուջետային միջոցների ներգրավմամբ դրանց իրականացման համար:

- «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի համաձայն դեղորայքի ձեռքբերման պարբերականությունը իրականացվում է մրցույթի պայմանագրի հիման վրա:

- Հարցն արդեն իսկ կարգավորված է ՀՀ կառավարության 2006թ. մայիսի 26-ի «Կալանավորված անձանց և դատապարտյալների բուժսանիտարական և բուժկանխարգելիչ օգնությունը կազմակերպելու, առողջապահական մարմինների բուժական հիմնարկներից օգտվելու և այդ նպատակով դրանց բժշկական անձնակազմին ներգրավելու կարգը հաստատելու մասին» թիվ 825-Ն որոշմամբ: Բացի այդ, ՀՀ Առողջապահության նախարարության շատ առաջատար մասնագետներ ներգրաված են քրեակատարողական ծառայության բժշկական ոլորտում:

- Ընդունելի չէ: Տեղափոխման դեպքում կվատթարացվի քրեակատարողական ծառայող հանդիսացող բուժաշխատողի

<p>ենթակայության:</p> <ul style="list-style-type: none"> <input type="checkbox"/> Պետք է գրանցվեն բժշկական քննության ենթակա անձի կողմից արված բոլոր հայտարարությունները: <input type="checkbox"/> ՔԿՅ-ներում բժշկական քննություններն իրականացվեն օրինական հարկադրանքի իրավունքով օժտված պաշտոնյաների և այլ՝ ոչ բժշկական անձնակազմի լսողության և տեսողության սահմաններից դուրս: <input type="checkbox"/> Ապահովել բուժօգնության դիմողների գաղտնիությունը: 	<p>իրավական կարգավիճակը և կնվազեն սոցիալական երաշխիքները:</p> <ul style="list-style-type: none"> <input type="checkbox"/> Առողջական վիճակի նկարագրությունը և օբյեկտիվ բժշկական արդյունքների պատկերը ենթակա են պարտադիր գրանցման բժշկական քարտում և համապատասխան մատյանում: <input type="checkbox"/> Ընդունելի է, ՔԿ վարչության կողմից հիմնարկների բուժանձնակազմին տրվել է համապատասխան ցուցում: <input type="checkbox"/> Ընդունելի է, այդ հարցի լուծման նպատակով մշակվում են համապատասխան մեխանիզմներ:
---	---

<p>ԽՄԲԻ ԴԻՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ՔՐԵԱԿԱՏԱՐՈՂԱԿԱՆ ՀԻՄՆԱՐԿՆԵՐՈՒՄ ՀՈԳԵՔԱՆԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ</p>	<p>ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴԱՐԱԴԱՏՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ՔՐԵԱԿԱՏԱՐՈՂԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹՅԱՆ ՄԵԿՆԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ</p>
--	---

<ul style="list-style-type: none"> <input type="checkbox"/> Հոգեբանական ծառայությունը հեռու է բավարար լինելուց: <p>Առաջարկություններ</p> <ul style="list-style-type: none"> <input type="checkbox"/> Հատուկ ուշադրություն դարձնել ՔԿՅ-ների աշխատակիցների հոգեբանական խնդիրների վրա: Բացահայտել և շտկել այն հոգեբանական փոփոխությունները, 	<ul style="list-style-type: none"> <input type="checkbox"/> Հոգեբանական աշխատանքներն իրականացվում են առկա հաստիքային պայմաններին համապատասխան: <p>Առաջարկությունների վերաբերյալ</p> <ul style="list-style-type: none"> <input type="checkbox"/> Աշխատակիցների հետ հոգեբանական աշխատանքների իրականացման հարցը օրենսդրությամբ նախատեսված չէ, իսկ նման գործունեության համար անհրաժեշտ է հոգեբան
---	---

որոնք առաջանում են մարդկանց մեջ՝ ազատագրկվելու պահից:

Կազմակերպել որակավորման բարձրացման և ուսուցման դիֆերենցված դասընթացներ:

Մշակել տարբեր հոգեբանական ուղղվածություն ունեցող գործնական ձեռնարկներ ՔԿՀ աշխատակիցների համար:

մասնագետների հաստիքների ավելացում:

Դեռևս 2003-ից տարբեր միջազգային կազմակերպությունների հետ համագործակցությամբ քրեակատարողական ծառայության սոցիալական աշխատող և հոգեբան մասնագետների համար կազմակերպվել են վերապատրաստման դասընթացներ: 2005-ին կազմակերպվել են հոգեբան մասնագետների նեղ մասնագիտական ուսուցում: Ներկայումս ՀՀ ԱՆ «Իրավաբանական ինստիտուտ» ՊՈԱԿ-ի կողմից կազմակերպվում է քրեակատարողական ծառայողների վերապատրաստման դասընթացներ, որոնց մասնակցում են նաև քրեակատարողական հիմնարկների սոցիալական, հոգեբանական և իրավական աշխատանքների բաժինների ծառայողները (այդ հարցը կանոնակարգված է օրենսդրությամբ. ՀՀ «Քրեակատարողական ծառայության մասին» օրենքի 19 և 20 հոդվածների համաձայն ՀՀ կառավարության որոշմամբ հաստատվել է «Քրեակատարողական ծառայողների վերապատրաստման անցկացման կարգը»):

2005-ին «Բաց հասարակության ինստիտուտ, Հայաստան» հիմնադրամի օժանդակությամբ տպագրվել է «Վերականգնողական ծրագրերի իրականացումը ՀՀ Արդարադատության նախարարության քրեակատարողական հիմնարկներում» ուսումնա-մեթոդական ձեռնարկը: Նոր ձեռնարկ տպագրելու համար ակնկալվում է նաև

<ul style="list-style-type: none"> <input type="checkbox"/> Ուսումնասիրել և բարելավել միջանձնային և սոցիալ-հոգեբանական մթնոլորտը ՔԿՅ-ներում: <input type="checkbox"/> Ստեղծել այնպիսի հոգեբանական վիճակ, որը կնպաստի ազատագրվածների դարձի բերմանը և հասարակության լիարժեք անդամ դառնալուն: <input type="checkbox"/> Հատուկ ուշադրություն դարձնել և միջոցներ ձեռնարկել կալանավորվածների զբաղվածության խնդիրը լուծելու համար: 	<p>հասարակական դիտորդների խմբի անդամ հասարակական կազմակերպությունների աջակցությունը՝ դրամաշնորհային ծրագրերում այն նախատեսելու համար:</p> <ul style="list-style-type: none"> <input type="checkbox"/> ՔԿ հիմնարկներում կատարվում են տարբեր հոգեբանական ուսումնասիրություններ: Նպատակային կլիներ դիտորդական խմբի կողմից դատապարտյալների շրջանում իրենց կողմից կատարված որևէ սոցիալ-հոգեբանական մթնոլորտի ուսումնասիրությունների ներկայացումը, որը կփաստեր սույն կետի արդիականությունը: <input type="checkbox"/> Անհասկանալի է՝ ինչ հոգեվիճակի մասին է խոսքը: Այնուամենայնիվ, ՀՀ Արդարադատության նախարարությունը պատրաստ է քննարկել համապատասխան կառուցողական առաջարկություն՝ կապված հոգեբանական դրական զարգացման հետ: <input type="checkbox"/> Ձեռնարկվում են համապատասխան շարունակական միջոցառումներ:
--	--

<p>ԽՄԲԻ ԴԻՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ՔՐԵԱԿԱՏԱՐՈՂԱԿԱՆ ՀԻՄՆԱՐԿՆԵՐՈՒՄ ԱՐՏԱՔԻՆ ԱՇԽԱՐՀԻ ՀԵՏ ԿԱՊԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ</p>	<p>ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴԱՐԱԴԱՏՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ՔՐԵԱԿԱՏԱՐՈՂԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹՅԱՆ ՄԵԿՆԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ</p>
---	---

<ul style="list-style-type: none"> <input type="checkbox"/> ՔԿ հիմնարկների վարչակազմի կողմից որպես կանոն հատկացվում է ամսվա ընթացքում 2 տեսակցություն, որը պայմանավորված է այն հանգամանքով, որ որոշ 	<p>Տեսակցություններ</p> <ul style="list-style-type: none"> <input type="checkbox"/> Որպես կանոն տեսակցությունների տրամադրման հաճախականությունը այնպես է ընտրվում, որպեսզի
--	---

հիմնարկներում տեսակցությունների սենյակների քանակը չի բավարարում, որպեսզի յուրաքանչյուր դատապարտյալի տեսակցություններ տրամադրվեն 3 և ավելի անգամ:

Կալանավորված անձինք չեն տեղեկացվում իրենց իրավունքներին:

Մահմանափակվում է կալանավորված անձանց 3 ժամյա տեսակցության իրավունքը

ՔԿՅ-ներում տեսակցության համար նախատեսված

յուրաքանչյուր կալանավորված անձի ամսվա ընթացքում 2 անգամից պակաս չտրվի: Չնայած դրան, ոչ բոլոր հիմնարկներում է այդ սահմանափակումը կիրառվում: Հարցն ամբողջությամբ կկարգավորվի ՔԿ հիմնարկներում թափուր հաստիքների համալրման դեպքում:

Ընդունելի չէ: Յուրաքանչյուր կալանավորված անձ հիմնարկ ընդունվելուց հետո մինչև յոթ օր ժամկետով տեղավորվում է կարանտինային բաժանմունքում, որտեղ նա տեղեկացվում է իր իրավունքներին և պարտականություններին, այդ մասին կազմվում է տեղեկանք և կցվում նրա անձնական գործին: Բացի այդ, նրանք ամեն օր հնարավորություն ունեն մանրամասն ծանոթանալ իրենց իրավունքներին (բոլոր խցերում փակցված են կալանավորված անձանց իրավունքների և պարտականությունների մասին թերթիկներ): Կալանավորված անձանց, ինչպես նաև նրանց հարազատներին պարբերաբար տրամադրվում է «Քաղաքացիական հասարակության ինստիտուտ» ՀԿ-ի կողմից հրատարակված «Կալանավորված անձանց իրավունքները Հայաստանում» գրքույկը:

«Ձերբակալված և կալանավորված անձանց պահելու մասին» ՀՀ օրենքի 15 հոդվածի համաձայն տեսակցության 3 ժամը դա տեսակցության առավելագույն տևողությունն է և այն կարող է նաև դրանից պակաս լինել:

Հիմնարկների տեսակցության սենյակների քանակի և դրանց պայմանների վերաբերյալ խմբի կողմից ներկայացված

սենյակների քանակը և պայմանները տարբեր են: Չկա որևէ չափանիշ, որի համաձայն հնարավոր լինի կանոնակարգել տեսակցության սենյակների թիվն ըստ կալանավորվածների թվի:

Հաճախակի են դեպքերը, երբ կալանավորներին չի թույլատրվում տեսակցություն ունենալ լրագրողների հետ:

Նամակագրության իրավունքից օգտվող կալանավորվածները բաց վիճակում են նամակները հանձնում հիմնարկի վարչակազմին

Նամակագրության գրաքննության իրականացման հարցերում իրավական կարգավորման անհրաժեշտություն կա:

Անհրաժեշտություն կա ամրագրել հեռախոսակապից օգտվելու իրավունքի նվազագույն հաճախականությունը

Կալանավորները օգտվում են հեռախոսակապից ըստ հիմնարկի վարչակազմի կազմած ժամանակացույցի:

դիտողություններն ընդունելի են, դրանց կարգավորման ուղղությամբ ձեռնարկվում են համապատասխան միջոցներ:

Կալանավորվածներին լրագրողների հետ տեսակցություն չթույլատրելու փաստեր չեն արձանագրվել:

Նամակագրություն

Դա կալանավորվածի ցանկությունն է և նա իրավունք ունի նաև փակ վիճակում նամակը հանձնել:

Այդ հարցերը կարգավորված են ՀՀ քրեակատարողական օրենսգրքի –րդ ու «Ձերբակալված և կալանավորված անձանց պահելու մասին» ՀՀ օրենքի –րդ հոդվածներով, իսկ դրանից զատ՝ աննպատակահարմար է:

Հեռախոսակապ

Կալանավորված անձանց և դատապարտյալների հեռախոսակապից օգտվելու կարգը և քանակը սահմանվելու է Կալանավորվածներին պահելու վայրերի և ուղղիչ հիմնարկների ներքին կանոնակարգով:

Ներկայումս ոչ բոլոր հիմնարկներում են կալանավորված անձինք հեռախոսակապից օգտվում հիմնարկի վարչակազմի կողմից կազմված ժամանակացույցերի համաձայն (ՀՀ Արդարադատության նախարարի 09.09.2004թ-ի թիվ 141-Ն հրամանի համաձայն հեռախոսակապի տրամադրման

Մոցիալապես անապահով կալանավորված անձանց պետության հաշվին տրամադրվի հեռախոսակապից օգտվելու հնարավորություն:

Հանձնուքների ընդունման կետերը չեն ջեռուցվում:

Քրեակատարողական հիմնարկների գրադարանների գրքերը հնացած են և պահվում են ոչ համապատասխան պայմաններում:

Առաջարկություններ

Նախատեսել տեսակցությունների համար բավարար քանակի սենյակներ, հարմարավետ կահավորել, ջեռուցել սենյակները, նախատեսել մատչելի և բարվոք սանհանգույցներ

Բոլոր հիմնարկներում հատկացնել և կահավորել երեխաների հետ տեսակցության սենյակներ:

«Երևան-Կենտրոն» ՔԿՅ-ում տեղադրել հեռախոսային ավտոմատ:

Ժամանակացույց կազմվում է անհրաժեշտության դեպքում):

Ընդունելի է, սակայն դա առայժմ օրենսդրությամբ նախատեսված չէ:

Հանձնուքներ

Ընդունելի է: Միջոցներ են ձեռնարկվում այդ հարցը լուծելու ուղղությամբ:

Գրադարաններ

Ընդունելի է: Այդ հարցում ակնկալվում է նաև հասարակական կազմակերպությունների գործունե աջակցությունը:

Առաջարկությունների վերաբերյալ

Ընդունելի է: Քրեակատարողական վարչության կողմից միջոցներ են ձեռնարկվում այդ հարցերը լուծելու ուղղությամբ:

Ընդունելի է: Քրեակատարողական վարչության կողմից միջոցներ են ձեռնարկվում այդ հարցերը լուծելու ուղղությամբ:

Ընդունելի է: Քրեակատարողական վարչության կողմից միջոցներ են ձեռնարկվում այդ հարցերը լուծելու ուղղությամբ:

Եթե կալանավորված անձը փակ վիճակում նամակը փոխանցի, փակ վիճակում էլ կուղարկվի հասցեատիրոջը:

Կանոնակարգված է ՀՀ քրեական դատավարության

<ul style="list-style-type: none"> <input type="checkbox"/> Անհրաժեշտ է մեխանիզմ մշակել, որպեսզի նամակները վարչակազմին փոխանցվեն փակ վիճակում <input type="checkbox"/> Մշակել գրաքննության մեխանիզմ, որով նամակի հեղինակը ծանոթանա գրաքննության արդյունքների հետ <input type="checkbox"/> Նախատեսել միջոցներ գրադարանները նոր գրքերով համալրելու համար: <input type="checkbox"/> Կանոնակարգել զբոսանքի տրամադրման գործընթացը: 	<p>օրենսգրքով:</p> <ul style="list-style-type: none"> <input type="checkbox"/> մեկնաբանությունները ներկայացված են «Գրադարաններ» հատվածում: <p>Ջրոսանք</p> <p>Ընդունելի է: Նախատեսվում է դրանց կանոնակարգում կալանավորվածներին պահելու վայրերի և ուղղիչ հիմնարկների ներքին կանոնակարգով:</p>
<p>ԽՄԲԻ ԴԻՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ՔՐԵԱԿԱՏԱՐՈՂԱԿԱՆ ՀԻՄՆԱՐԿՆԵՐՈՒՄ ԽՈՇՏԱՆԳՈՒՄՆԵՐԻ ԵՎ ԴԱԺԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՄՈՒՆՔԻ ԿԱՆԽԱՐԳԵԼՄԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ</p>	<p>ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴԱՐԱԴԱՏՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ՔՐԵԱԿԱՏԱՐՈՂԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹՅԱՆ ՄԵԿՆԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ</p>
<p>Առաջարկություններ</p> <ul style="list-style-type: none"> <input type="checkbox"/> «Ձերբակալված և կալանավորված անձանց պահելու մասին» ՀՀ օրենքում հստակեցնել ուժի կիրառման համաչափության սահմանումները և հատուկ միջոցների կիրառման անհրաժեշտությունը, դեպքերը և ձևերը: <input type="checkbox"/> Ծառայողական քննությունը պետք է ոչ ձևական բնույթ կրի: 	<ul style="list-style-type: none"> <input type="checkbox"/> Դիտորդական խմբի կողմից նշված «խոշտանգումների փաստերի» վերաբերյալ ՀՀ ԱՆ ՔԿ վարչությունը ժամանակին իր մեկնաբանությունները ներկայացրել է: Բոլոր դեպքերով նշանակվել են համապատասխան ծառայողական քննություններ, որոնք իրականացվել են օբյեկտիվ և պատշաճ մակարդակով: <p>Առաջարկությունների վերաբերյալ</p> <ul style="list-style-type: none"> <input type="checkbox"/> Քրեակատարողական ծառայողների կողմից ֆիզիկական ուժ, հատուկ միջոցներ և զենք գործադրելու կարգը և դեպքերը հստակ և համաչափությամբ սահմանված են «Քրեակատարողական ծառայության մասին» ՀՀ օրենքով (հոդվածներ՝ 47-51):

<p>□ Դատախազական վերահսկողությունը արդյունավետ դարձնել:</p>	<p>□ Դիտողությունը հիմնավոր չէ: Բացի այդ, հարցը կկարգավորվի ծառայողական քննության անցկացման կարգով:</p> <p>□ Քրեակատարողական հիմնարկների նկատմամբ դատախազական վերահսկողությունը իրականացնում է ՀՀ գլխավոր դատախազության համապատասխան ստորաբաժանումը, ոչ թե Արդարադատության նախարարության որևիցե մարմին, այդ թվում նաև ՔԿ վարչությունը:</p> <p>Առաջարկությունների մյուս կետերի վերաբերյալ մեկնաբանությունները նշված են համապատասխան բաժիններում:</p>
---	---